

Jopie en de paarde

JOPIE VAN DALEN had al weken van tevoren vol verlangen uitgezien naar het Kerstfeest, want dan zou hij bij zijn grootvader en grootmoeder mogen logeren. Zijn grootouders woonden in een boerderij en Jopie, wiens vader dierenarts was in de stad, vond het heerlijk om bij hen te zijn. Vooral in de winter was het fijn op de hoeve. Dan staat het vee op stal, de koeien neuren dromerig tussen de stokken, de paarden zijn altijd bezig om hooi uit de ruif te trekken. Een weê zote geur hangt op de deel en doortrekt zelfs het hele huis; Jopie vond het aangenaam om die stallucht te ruiken. Er was vooral in de winter zoveel te beleven op de boerderij!

Vader bracht hem daags voor Kerstmis met de auto bij opa en oma. Eigenlijk had Jopie het nog fijner gevonden, als vader en moeder ook op de boerderij gebleven waren. Maar dat kon niet, want moeder was ziek. Niet erg ziek, maar zij moest toch thuisblijven.

Opa en oma waren heel lief voor Jopie; uit alles bleek, dat zij veel van hem hielden. Aaltje, de dienstbode, noemde hem Kruimel, in plaats van Jopie — dat vond hij wel aardig, want het klonk zo grappig als Aal zei: Zo Kruimeldot, jij moet later zeker burgemeester worden, hè? Je bent nu al een echte dikkerd!

Maar grootvader had een paardenknecht in dienst... en voor hem was Jopie bang. 't Is waar, Arie Bolthuis had een nors gezicht; en hoewel hij pas een en twintig jaar was, vond

Jopie hem al stokoud. Dat kwam misschien omdat de paardenknecht een groot en vurig litteken op zijn voorhoofd had. Dat litteken leek wat op een heel diepe rimpel. En omdat Arie bovendien een vergroeide bovenlip had, vond Jopie dat hij er schrikwekkend uitzag. Ja, hij was een beetje bang voor de paardenknecht.

En 's avonds kwam het erge... Toen het zeven uur geworden was, bracht oma hem naar boven, naar het kamertje op de grote zolder. Op dat kamertje stonden twee ledikanten en op één er van moest Jopie slapen.

Pas toen Jopie uitgekleeed was en zijn pyama aan had, zei oma, dat hij niet behoefde te schrikken als hij soms wakker zou worden van een beetje gestommel, want Arie zou in het andere bed slapen; maar hij zou natuurlijk pas komen als alle grote mensen naar bed gingen.

Jopie schrok zó van wat oma gezegd had, dat hij tot driemaal toe in de war raakte, toen hij zijn avondgebedje opzeggen moest.

Jopie vond het griezelig, met Arie op hetzelfde kamertje te moeten slapen. Stel je voor, dat de paardenknecht hem iets zou dóen...!

Het kamertje had slechts één raam; ter weerszijden van dat raam stonden de ledikanten. Jopie lag in het bed, dat rechts van het raam stond, Arie zou in het bed aan de linkerkant slapen.

Jopie nam zich voor om heel vlug te gaan slapen, want als je slaapt, vergeet je alles; en dan zou hij er ook niet meer aan denken, dat de paardenknecht zo dicht bij hem was, in 't zelfde kamertje...

Maar Jopie kon de slaap niet vat-

ten. De lakens waren hard van de stijfseel en het hoofdkussen was lang niet zo gemakkelijk als zijn eigen kussen... Hij keerde zich om en om, maar slapen kon hij niet. Jopie luisterde naar de vreemde geluiden, die tot hem doordrongen; het kraken van de zolderbinten, het gescharrel van dromende mussen onder de dakpannen. En als hij zijn hoofd oplichtte boven het hardgesteven laken uit, drongen zelfs geluiden uit de stal tot hem door. Een koe neurde tevreden, de ijzeren ringen rond de staken rinkelden soms heel even. Buiten was de nacht en de stilte, maar soms rommelde heel in de verte een trein door de duisternis; of er klonk, dichterbij, een auto-claxon of een fietsbel.

Toen de paardenknecht naar boven kwam en het lichtknopje omdraaide, dat naast de deurpost zat, hield Jopie zich slapende. Maar zo nu en dan deed hij zijn ogen heel even een kiertje open om te kijken wat Arie deed.

Het gezicht van de paardenknecht stond nors, zoals altijd. Het verschrikkelijke litteken op zijn voorhoofd leek nog roder dan anders. Of was dit alleen maar verbeelding van Jopie?

Snel ontkleedde de paardenknecht zich, hij wierp zijn kleren op de stoel die naast zijn bed stond. Toen ging hij naar de deur om het licht uit te draaien. Jopie hoorde het knopje klikken. Het was nu pikdonker en Jopie deed zijn ogen weer wijd open. Hij hoorde Arie in bed stappen; het ijzeren ledikant piepte erbarmelijk.

„Sapperdekriek!” klonk het plotseeling heel luid. Jopie schrok er van... en nu piepte zijn ledikant ook.

„Hé, kleine schurk!” riep Arie met een stem die heel kwaad klonk — en op hetzelfde ogenblik smeed hij iets op de vloer.

„Houd je maar niet slapende kereltje!” klonk weer de stem van de paardenknecht. „Heb jij dat gedaan?”

Jopie hield zich muisstil, hij verroerde zich niet.

„Natuurlijk, dat heb jij 'm gelapt! Zeg op... heb jij die aardigheid verzonnen?”

Arie sprak zó luid, dat Jopie nu wel wakker móest worden, als hij werkelijk geslapen zou hebben. Toch bleef hij roerloos liggen en gaf geen antwoord.

De paardenknecht bleek kwaad te

„ZES DE-CEM-BER”

Sint heeft Riet-je goed be-dacht,
Speel-goed, lek-kers mee-ge-bracht.
Klel-ne Rie heeft schik voor twee
Deelt moe van haar snoep-goed mee.
Geeft dan ook wat aan haar pa,
Die lust heel graag cho-co-la.

Rie speelt met haar nieu-w for-nuis
En het mooi-e pop-pen-huis.
Pop-pen heeft ze er wel drie
En tot vreugd van klel-ne Rie
Komt haar moe op thee-be-zoek.
Rie trae-teert met pe-per-koek.

Nicht-je Miep komt daar nog bij
Met haar zus-je, dat lacht blij,
Want als Riet-je de gast-vrouw is,
Is ze gul dit is ge-wis
Juist zo-als de goe-de Sint,
De-ze gro-te kin-der-vrind.

Chr. M. v. LEJENHORST

knecht

worden omdat Jopie hem geen antwoord gaf. Jopie dacht een moment: — Zal ik zeggen dat ik slaap en dat hij mij niet wakker mag maken...? Maar hij zei niets, hij bleef doodstil liggen.

Plotseling piepte het ledikant van Arie weer hevig en Jopie hoorde ook, dat de paardenknecht uit bed stapte. Jopie kromp ineen van angst en hij dook nog wat dieper onder de zware dekenvracht, die oma in haar zorgzaamheid op zijn bed gelegd had. Nu stak alleen Jopie's donkere kuif nog boven het laken uit.

Het licht knipte weer aan. Jopie hield verschrikt de adem in. Hij hoorde, dat Arie iets opraapte van de vloer — en bijna onmiddellijk daarna werden de dekens en het laken van hem weggeslagen.

„Kleine kwelgeest, ben je nou wakker?”

Nu moest Jopie zijn ogen wel open doen. Hij zag de paardenknecht groot en dreigend over hem heengebogen staan. Arie hield een harig ding vlak voor Jopie's gezicht.

„Waarom heb jij deze stoffer in mijn bed gestopt? Zeker om mij aan 't schrikken te maken, is 't niet?” De stem van Arie klonk heel boos.

„Ik... ik... heb niks gedaan,” stotterde Jopie. De haren van de stoffer waren nu vlak bij zijn neus, bij z'n mond, bij z'n ogen.

„Maak me niks wijs, kleine pork!”

„Ik... ik...”
„Natuurlijk, jij deed het well — Hier...!” En de paardenknecht borstelde met de stoffer over het gezicht van Jopie. Dat kriebelde verschrikkelijk en het deed ook pijn.

„Ik heb het echt niet gedaan,” zei Jopie, bijna huilend.

„Denk er om, dat je niet nóg eens zo'n grapje uithaalt, want dan ben je nog niet met mij klaar, versta je dat?”

De paardenknecht wierp de dekens weer over Jopie heen, gooide de stoffer in een hoek van het zolderkamer-tje, ging het licht uitdraaien en liet zich andermaal in bed vallen.

Jopie was zo geschrokken, dat hij er zelfs niet aan dacht om te gaan slapen. Na ongeveer een half uur — of was het langer? — hoorde hij de zware, eentonige ademhaling van Arie. De paardenknecht sliep dus en en dat was voor Jopie wel een kleine geruststelling. Maar hij wenste, dat hij thuis was, veilig in zijn eigen vertrouwde bed. Ver van die paarden-

knecht met het lelijke gezicht verwijderd, veilig bij vader en moeder. Was het Kerstfeest maar voorbij, kon hij morgen maar terug naar huis... Drie dagen en drie nachten zou hij nog bij oma en opa moeten doorbrengen, drie verschrikkelijke nachten in de nabijheid van Arie!

Jopie nam zich voor om de volgende morgen aan oma te vragen, of hij op een ander kamertje mocht slapen.

Het was al heel diep in de nacht, eer Jopie in slaap viel.

Toen hij wakker werd, herinnerde hij zich onmiddellijk alles weer. Heel voorzichtig keek hij naar het bed van Arie. Hoewel het nog vrij donker was, — slechts een schuchter, licht van de Kerstmorgen kwam aarzelend door het raam naar binnen — kon

Jopie toch zien, dat Arie niet meer in bed lag. De dekens waren weggeslagen en lagen ordeloos aan het voeteneind. Er lagen geen kleren op de stoel naast het ledikant.

Jopie stapte uit bed en ging haastig naar beneden, want hij vreesde, dat Arie op het kamertje terugkeren zou.

Oma stond onder de lamp boterhammen te snijden en Aal was bezig de as uit de kachel te poken.

„Ben je er nou al uit?” begroette oma hem. „Ga je dan maar gauw wassen onder de kraan in 't achterhuis en kleeid je netjes aan! Straks mag je met opa mee naar de kerk.”

„Oma, waar is Arie?” vroeg Jopie bedeesd.

„Arie? Wel, die is met opa al een paar uur aan de gang. Ze voeren de paarden en de koebeesten en ze moeten melken.”

Jopie had ineens niet de moed om oma te vertellen, wat er deze nacht gebeurd was. — Misschien zal ik het straks aan oma zeggen, als Aal weg is, overlegde hij, — Aal mag het niet horen, want ze heeft een lacherig gezicht en zij zal me er om uitlachen...

Een uur later zaten allen aan tafel. Jopie zat tussen opa en oma in en recht tegenover hem zat Arie. Jopie durfde niet naar de paardenknecht te kijken.

Ineens zei Arie:
„Die kleine rakker heeft me een poets gebakken. Hij heeft een stoffer aan 't voeteneind van mijn bed gelegd, tussen de lakens. Ik schrok me een hoedje...!”

Oma en opa keken verbaasd naar Jopie, die een hoogrode kleur kreeg. Maar plotseling begon Aal luid te lachen.

„Of heb jij 't soms gedaan?” vroeg de paardenknecht argwanend aan Aal.

Aal gaf geen antwoord op deze vraag, maar zij had o zoveel plezier... en daardoor verraadde zij zichzelf.

„Ik heb het al lang in de gaten!” bromde Arie. „Ik zie het aan je gezicht. Natuurlijk, jij hebt het gedaan! Aal, wat ben je toch een plaaggeest! Maar denk er om: Boontje komt om zijn loontje!”

Toen wendde Arie zich weer tot Jopie, die kleintjes tussen zijn grootouders in zat.

„Ik was gisteravond abuis, hoor jochie,” zei Arie. „Ik dacht, dat jij die aardigheid uitgehaald had. Maar dié daar...” en hij wees naar Aal, „weet er wel meer van!”

Toen Jopie ongeveer een uur later met opa op weg was naar de kerk, begon het te sneeuwen. Al twee dagen was de lucht loodgrijs geweest en nu kwam eindelijk de sneeuw, die de mensen al eerder verwacht hadden. Grote vlokken dwarrelden traag neer en spoedig was buiten alles met een wit laagje sneeuw bedekt. Jopie vond het prachtig om door deze witte wereld te stappen.

Hij was met zijn grootvader al dicht bij de kerk gekomen, toen iemand hen inhaalde. 't Was Arie, die nu netjes gekleed was en ook naar de kerk ging. Maar Jopie huiverde van het litten op het gezicht van de paardenknecht. Het was nu nog roder, dat kwam door de koude.

„Een mooie Kerstmorgen,” zei Arie tot grootvader. „De sneeuw valt zo vredig neer en zie eens, hoe mooi alle bomen en struiken versierd worden door de vlokken!”

Toen begon Arie een Kerstliedje te nieuriën en daardoor zag Jopie de paardenknecht plotseling met andere ogen. Deze norske man zong zacht voor zichzelf 't lied van de herder-tjes... Was Arie dan niet zo driest en huiveringwekkend als Jopie dacht?

Ze waren nu bij een klein en bouwvallig huisje gekomen en Arie zei:

„Ik ga moeder even aanhalen, want nu er sneeuw gevallen is zal zij bang zijn, dat het glad is op de weg.” Jopie meende, dat hij ook nog zei: „Goede aandacht”, of zoiets.

Ze gingen nu weer samen verder, grootvader en Jopie.

van een ander is. Dat woonwagen-volk kijkt niet zo nauw."

"Ik zal wel even naar hem toe-gaan," zei Arie. "t Lijkt nergens op om zomaar een hek van een ander af te breken!"

Arie liep over een dam en begaf zich het land in. Zijn voetstappen tekenden zich diep in de blanke sneeuw. Hij was al dicht bij het hek, eer de jongen uit de woonwagen hem opmerkte. Hij wilde snel de benen nemen, maar Arie brulde:

"Blijf staan! Hoor je me? Blijf staan, zeg ik!"

Jopie zag, dat de woonwagenjongen inderdaad bleef staan. Een plank, die hij mee had willen nemen, liet hij uit zijn handen vallen. Ze konden nu niet verstaan, wat de paardenknecht tot de jongen zei, maar aan de gebaren van Arie zagen ze wel, dat hij hem de les las.

"Kom, laten wij maar doorlopen, Arie komt straks ook wel," zei grootvader.

Ze zaten al koffie te drinken bij de gezellig-brandende kachel, eer Arie kwam.

"Heb je 'm die houdtievrij afge-leerd?" informeerde grootvader.

De paardenknecht knikte.

"Die mensen in de woonwagen zijn te arm om te lachen," zei Arie. "De jongen zei, dat hij brandhout wilde hebben, ze hadden niets om in het kachelkje te stoken. Maar ik heb gezegd, dat hij geen hek van een ander slopen mag. Hij was gekleed alsof het zomer was, zomaar een overhemd en een versleten jasje er over heen. Meer niet. Hij stond te rillen van de kou."

Grootvader dacht lange tijd na. Toen hij zijn koffie gedronken had, stond hij op.

"Vrouw, ik ga even wat briketten bij die mensen brengen," zei hij tot grootmoeder. "t Is te gek, dat die lui in de woonwagen zelfs met de Kerstdagen in de kou zouden moeten zitten."

Grootmoeder knikte en grootvader ging naar de schuur, waar de brand-stoffen opgeslagen lagen.

"Ik wil die briketten wel weg-brengen met de kruiwagen," riep Arie hem na. En hij trok zijn overjas uit en ging de trap op naar boven.

"Jopie, haal jij even een schone zakdoek uit je koffertje," zei grootmoeder. "Foei, wat ziet je zakdoek er uit! Daar heb je zeker je handen mee afgeveegd?"

Het koffertje van Jopie stond op het slaapkamertje. Hij wipte de trap op en dacht er helemaal niet meer aan, dat Arie even tevoren ook naar boven gegaan was. Hij schrok toen hij op het kamertje kwam en de paardenknecht daar zag staan... in zijn overhemd. Arie had juist zijn dikke wollen pull-over uitgetrokken. Na dit kledingstuk opgerold te hebben, pakte hij het in een stuk krantenpapier.

"Jij denkt zeker: Wat doe jij daar?" vroeg hij aan Jopie. "Was je nieuwsgierig, kleine pork?"

"Ik... ik moest... moest een schone zakdoek uit mijn koffertje halen," stotterde Jopie. Hij was bang, dat Arie weer kwaad zou worden. - Vlug maakte hij zijn kleine koffertje open, nam er een zakdoek uit en haastte zich naar beneden.

De paardenknecht had intussen zijn jasje aangetrokken en kwam achter Jopie aan, de trap af.

Opa kwam met een kruiwagen bij de deur gereden. Onder een oude zak, waar zich ook al een dun laagje sneeuw op begon te vormen, lag een stapel briketten.

"Ik zal dat vrachtje wel even weg-brengen!" riep Arie.

Grootvader schudde echter het hoofd en zei: "Nee, laat ik het zelf maar even doen. Ik wil niet, dat jij je zwart maakt."

Ruim een half uur later kwam opa weer terug. De kruiwagen was nu leeg.

"Mooi op tijd," zei grootmoeder. "t Is precies tijd om te eten! Maar waar is Arie?"

"Die heb ik juist het erf af zien lopen," zei Aal. "Juist iets voor Arie om weg te piepen net voor het eten! Laten we maar niet op hem wachten, want dan zou het eten misschien ook nog koud worden."

"Hij zal stellig wel gauw terug zijn, want hij weet, dat wij om twaalf uur ons middageten gebruiken. We zullen dus nog even op hem wachten."

Het duurde niet lang, of Arie liep voorbij het zijraam en een ogenblik later trad hij de huiskamer binnen.

"We hebben natuurlijk weer op j6u moeten wachten. Jij moet eens leren, dat wij om twaalf uur aan tafel gaan," bromde Aal. — maar in haar ogen leefde een gultig lachje.

's Middags klaarde de lucht op. Het

was toen gedaan met sneeuwen en Jopie mocht met Aal een wandelingetje door de sneeuw gaan maken. De wereld was prachtig, alles lag ingekapseld in de blanke sneeuw. Ze waren nog geen honderd meter van de boerderij verwijderd, of de jongen uit de woonwagen liep hen voorbij. Jopie zag tot zijn grote verbazing, dat de jongen een pull-over onder zijn kapotte jasje droeg. En die pull-over leek precies op die welke Arie op het zolderkamertje uitgetrokken had. Aal zag het ook.

Ineens ging Jopie een licht op.

"De paardenknecht heeft zijn pull-over aan die arme jongen gegeven!" zei hij verrast.

"Ja zeker, dat heeft hij stellig gedaan," beaamde Aal. "Arie is een reuze jongen, hij heeft altijd wat voor een ander over."

Jopie dacht lange tijd over de woorden van Aal na. De paardenknecht was een reuze jongen... En ineens dacht Jopie aan hetgeen de dominee in de kerk gezegd had: Dat het Kerstfeest een feest van dankbaarheid behoorde te zijn en dat christen-mensen dat ook moeten tonen. Een feest van dankbaarheid, omdat Jezus het grootst denkbare offer voor ons heeft willen brengen...

— D6t heeft Arie begrepen, overwoog Jopie. En eensklaps was hij er zeker van, dat hij voor de paardenknecht helemaal niet bang behoefde te wezen. Want Arie was dankbaar, omdat het Kerstfeest was — en dat had hij laten blijken door zijn pull-over aan de woonwagenjongen te schenken!

Die avond en ook de twee volgende avonden, ging Jopie zonder vrees naar zijn bed op het zolderkamertje. Hij was niet bang meer voor de paardenknecht, want hij had Arie nu met andere ogen leren zien.

Ijspret op Neerbosch.

